

# MAJANDUSAASTA ARUANNE

**aruandeaasta algus:** 01.01.2017

**aruandeaasta lõpp:** 31.12.2017

**ärinimi:** ERA Valduse Aktsiaselts

**registrikood:** 10218875

**tänava/talu nimi, Metsanurga 2,  
maja ja korteri number:**

**alev:** Märjamaa alev

**vald:** Märjamaa vald

**maakond:** Rapla maakond

**postisihthumber:** 78301

**telefon:** +372 5074220, +372 4821762

**faks:** +372 4821945

**e-posti aadress:** info@eravalduse.ee

**veebilehe aadress:** www.eravalduse.ee

## Sisukord

|                                             |    |
|---------------------------------------------|----|
| Tegevusaruanne                              | 3  |
| Raamatupidamise aastaaruanne                | 5  |
| Bilanss                                     | 5  |
| Kasumiaruanne                               | 6  |
| Raamatupidamise aastaaruande lisad          | 7  |
| Lisa 1 Arvestuspõhimõtted                   | 7  |
| Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed                 | 10 |
| Lisa 3 Varud                                | 11 |
| Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad     | 11 |
| Lisa 5 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad     | 11 |
| Lisa 6 Pikaajalised finantsinvesteeringud   | 12 |
| Lisa 7 Muud nõuded                          | 12 |
| Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud             | 13 |
| Lisa 9 Materiaalsed põhivarad               | 14 |
| Lisa 10 Immateriaalsed põhivarad            | 15 |
| Lisa 11 Kapitalirent                        | 15 |
| Lisa 12 Laenukohustised                     | 16 |
| Lisa 13 Võlad ja ettemaksed                 | 17 |
| Lisa 14 Võlad töövõtjatele                  | 17 |
| Lisa 15 Eraldised                           | 17 |
| Lisa 16 Aktsiakapital                       | 18 |
| Lisa 17 Müügitulu                           | 18 |
| Lisa 18 Muud äritulud                       | 19 |
| Lisa 19 Kaubad, toore, materjal ja teenused | 19 |
| Lisa 20 Mitmesugused tegevuskulud           | 19 |
| Lisa 21 Tööjõukulud                         | 20 |
| Lisa 22 Muud ärikulud                       | 20 |
| Lisa 23 Intressikulud                       | 20 |
| Lisa 24 Muud finantstulud ja -kulud         | 20 |
| Lisa 25 Seotud osapooled                    | 20 |
| Aruande allkirjad                           | 22 |
| Vandeauditiitori aruanne                    | 23 |

## Tegevusaruanne

ERA Valduse AS -i põhitegevusalaks 2017.a. oli freesturba tootmine ja müük.

ERA Valduse AS omab 100 % tütarettevõtet (ERA TURVAS OÜ reg.10553533)

ERA Valduse AS 100 % aktsiatest kuulub Kalloveen Eesti OÜ-le (Kalloveen B.V.B.A tütarettevõtte) .

ERA Valduse AS omab 10 % ettevõtte AS Kraver-i aktsiaid.

|                        | 2017             | 2016             |
|------------------------|------------------|------------------|
| Freesturba müük        | 2 030 089        | 1 958 163        |
| % käibest              | 97,61            | 97,11            |
| Teenuste müük          | 49 707           | 58 196           |
| % käibest              | 2,39             | 2,89             |
| <b>KOKKU</b>           | <b>2 079 796</b> | <b>2 016 359</b> |
|                        |                  |                  |
| % käibest kohalik turg | 34,55            | 43,65            |
| % käibest export       | 65,11            | 56,35            |
| Belgiasse %            | 25,22            | 39,67            |
| Hispaaniasse %         | 24,99            | 8,92             |
| USA-sse %              | 9,92             | 3,41             |
| Kanadasse %            | 4,82             | 4,14             |
| Prantsusmaale %        | 0,19             | 0                |
| Itaaliasse %           | 0,16             | 0,18             |
| % Portugali            | 0,15             | 0                |
| % Läti                 | 0                | 0,03             |
| Käibe kasv %           | 3,15             | 11,08            |
| Exportkäibe kasv %     | 19,18            | 25,95            |

Eksporditava toodangu hinnaarvestuse aluseks on EUR ja kuna ostjatele tootjapoolset krediiti olulises rahalises mahus ei võimaldata, v.a. Kalloveen B.V.B.A., puudub vajadus valuutakursside muutusega kaasnevate riskide hindamiseks.

Aruandeaastal investeeris ERA Valduse AS materiaalsesse põhivarasse 114 tuh.eurot (2016.a. 174 tuh.eurot). Järgneval majandusaastal on planeeritud investeeringuid 200 tuh.eurot. Suurimaks investeeringuks on Tõnumaa raba laienduse uue tootmisala kaevandusloa taotlemine.

|                                                          | 2017          | 2016          |
|----------------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Orgita hele turvas m <sup>3</sup>                        | 21 700        | 22 525        |
| Orgita tume turvas m <sup>3</sup>                        | 5 980         | 7 210         |
| <b>Kokku Orgita rabas toodetud turvast m<sup>3</sup></b> | <b>27 680</b> | <b>29 735</b> |
| toodangu kasv %                                          | -6,91         | -10,04        |

|                                                           |               |               |
|-----------------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Tõnumaa hele turvas m <sup>3</sup>                        | 57 600        | 71 350        |
| Tõnumaa tume turvas m <sup>3</sup>                        | 31 630        | 23 550        |
| <b>Kokku tõnumaa rabas toodetud turvast m<sup>3</sup></b> | <b>89 230</b> | <b>94 900</b> |
| <i>toodangu kasv %</i>                                    | <i>-5,97</i>  | <i>-7,59</i>  |

2017.a. toodangu kahanemist mõjutasid oluliselt ilmastiku tingimused suvel ja Orgita rabas tootmispindade kahanemine.

Järgneval majandusaastal jätkab ettevõtte Orgita ja Tõnumaa turbarabades turba kaevandamist.

Äriühingul on olemas vajalikud seadusega sätestatud keskkonnalaad.

Juhatus koosneb 1 liikmest. Ettevõtet juhib juhatuse liige. Juhatuse liige on valitud 5 aastaks. Juhatuse liikmele makstakse teenistustasu vastavalt teenistustasulepingule. Omal soovil lahkumise korral hüvitist ei maksta, ennetähtaegselt tagasikutsumisel makstakse hüvitist 8 kuu teenistustasu ulatuses.

Nõukogu koosneb 3 liikmest. Nõukogu liikmetele nõukogu liikmetasu ja lahkumise korral hüvitist ei maksta.

ERA Valduse AS majandustegevust iseloomustavad suhtarvud ja nende arvutamise metoodika olid:

|                                                                             | 2017          | 2016          |
|-----------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Töötajate keskmine arv                                                      | 24            | 26            |
| Makstud töötasu ja muud lisatasud                                           | 342 777       | 327 622       |
| <i>sellest juhatuse liikmetele makstud tasud</i>                            | <i>40 243</i> | <i>35 974</i> |
| Töötasu kasv % (v.a.juhatuse liikmetasud)                                   | 3,73          | 3,96          |
|                                                                             |               |               |
| Puhaskasum                                                                  | 462 634       | 453 795       |
| Puhaskasumi kasv %                                                          | 1,95          | 30,86         |
|                                                                             |               |               |
| Ärirentaablus<br>(Ärikasum/Müügitulu)                                       | 22,51         | 23,08         |
| Puhasrentaablus<br>(Puhaskasum/müügitulu)                                   | 22,24         | 22,51         |
| Omakapitali rentaablus<br>(Puhaskasum/Keskmine omakapital)                  | 15,40         | 17,86         |
| Varade rentaablus<br>(Puhaskasum/Keskmine koguvara)                         | 13,30         | 14,64         |
| Omakapitalimäär<br>(Omakapital/Koguvara)                                    | 86,33         | 81,97         |
|                                                                             |               |               |
| Lühiajaliste kohustuste kattekordaja<br>(Käibevara/Lühiajalised kohustused) | 6,62          | 5,01          |
| Võlakordaja<br>(Kohustused/kogu passiva)                                    | 0,14          | 0,18          |

## Raamatupidamise aastaaruanne

### Bilanss

(eurodes)

|                                              | 31.12.2017       | 31.12.2016       | Lisa nr |
|----------------------------------------------|------------------|------------------|---------|
| Varad                                        |                  |                  |         |
| Käibevarad                                   |                  |                  |         |
| Raha                                         | 99 924           | 39 805           |         |
| Nõuded ja ettemaksed                         | 1 102 129        | 777 689          | 2       |
| Varud                                        | 409 561          | 393 147          | 3       |
| <b>Kokku käibevarad</b>                      | <b>1 611 614</b> | <b>1 210 641</b> |         |
| Põhivarad                                    |                  |                  |         |
| Finantsinvesteeringud                        | 496 556          | 496 556          | 5,6     |
| Nõuded ja ettemaksed                         | 295 833          | 294 799          | 2       |
| Kinnisvarainvesteeringud                     | 58 446           | 58 446           | 8       |
| Materiaalsed põhivarad                       | 1 012 681        | 1 035 267        | 9       |
| Immateriaalsed põhivarad                     | 4 350            | 4 512            | 10      |
| <b>Kokku põhivarad</b>                       | <b>1 867 866</b> | <b>1 889 580</b> |         |
| <b>Kokku varad</b>                           | <b>3 479 480</b> | <b>3 100 221</b> |         |
| Kohustised ja omakapital                     |                  |                  |         |
| Kohustised                                   |                  |                  |         |
| Lühiajalised kohustised                      |                  |                  |         |
| Laenukohustised                              | 85 238           | 120 040          | 12      |
| Võlad ja ettemaksed                          | 158 180          | 121 515          | 13      |
| <b>Kokku lühiajalised kohustised</b>         | <b>243 418</b>   | <b>241 555</b>   |         |
| Pikaajalised kohustised                      |                  |                  |         |
| Laenukohustised                              | 50 220           | 135 458          | 12      |
| Eraldised                                    | 181 888          | 181 888          | 15      |
| <b>Kokku pikaajalised kohustised</b>         | <b>232 108</b>   | <b>317 346</b>   |         |
| <b>Kokku kohustised</b>                      | <b>475 526</b>   | <b>558 901</b>   |         |
| Omakapital                                   |                  |                  |         |
| Aktiivkapital nimiväärtuses                  | 57 510           | 57 510           | 16      |
| Kohustuslik reservkapital                    | 32 109           | 32 109           |         |
| Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) | 2 451 701        | 1 997 906        |         |
| Aruandeaasta kasum (kahjum)                  | 462 634          | 453 795          |         |
| <b>Kokku omakapital</b>                      | <b>3 003 954</b> | <b>2 541 320</b> |         |
| <b>Kokku kohustised ja omakapital</b>        | <b>3 479 480</b> | <b>3 100 221</b> |         |

## Kasumiaruanne

(eurodes)

|                                                                    | 2017           | 2016           | Lisa nr |
|--------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|---------|
| Müügitulu                                                          | 2 079 796      | 2 016 359      | 17      |
| Muud äritulud                                                      | 10 198         | 145            | 18      |
| Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus               | 22 525         | -26 341        |         |
| Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivarade valmistamisel | 27 157         | 28 850         |         |
| Kaubad, toore, materjal ja teenused                                | -963 553       | -879 418       | 19      |
| Mitmesugused tegevuskulud                                          | -123 868       | -116 657       | 20      |
| Tööjõukulud                                                        | -454 459       | -430 563       | 21      |
| Põhivarade kulum ja väärtuse langus                                | -128 157       | -125 756       | 9,10    |
| Muud ärikulud                                                      | -1 460         | -1 168         | 22      |
| <b>Ärikasum (kahjum)</b>                                           | <b>468 179</b> | <b>465 451</b> |         |
| Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt                            | -1             | 0              |         |
| Intressikulud                                                      | -4 204         | -7 533         | 23      |
| Muud finantstulud ja -kulud                                        | -1 340         | -4 123         | 24      |
| <b>Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist</b>                        | <b>462 634</b> | <b>453 795</b> |         |
| <b>Aruandeaasta kasum (kahjum)</b>                                 | <b>462 634</b> | <b>453 795</b> |         |

# Raamatupidamise aastaaruande lisad

## Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

### Üldine informatsioon

Käesolev aruanne on Eesti finantsaruandluse standardiga lähtuv väikeettevõtja lühendatud raamatupidamise aastaaruanne. Eesti finantsaruandluse standardiga põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimikonna poolt välja antud juhendid.

Aastaaruandes kajastuvad ERA Valduse AS finantsnäitajad.

ERA Valduse AS-i aktsiad kuuluvad 100% Kalloveen Eesti OÜ-le.

ERA Valduse AS omab 100 % tütarettevõtet.

Informatsioon tütarettevõtte kohta on toodud lisa 5.

ERA Valduse AS ei koosta konsolideeritud aruannet, kuna aruandepäeva seisuga ettevõtte koos tütarettevõttega vastab väikese konsolideerimisgrupi nõuetele ning konsolideerimine ei ole kohustuslik.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

### Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis raha kirjel kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediit). Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustuste koosseisus.

### Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Kõik välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused (rahas tasutavad nõuded ja laenud) ning välisvaluutas fikseeritud mittemonetaarsed varad ja kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse bilansipäeval ümber eurodesse ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna.

### Finantsinvesteeringud

Laenud ja nõuded võetakse esmalt arvele õiglases väärtuses koos tehingukuludega. Edasiselt kajastatakse laenusid ja nõudeid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit (miinus võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused).

### Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on valitsev mõju. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte valitseva mõju all olevaks, kui emaettevõtte omab kas otseselt või kaudselt üle 50 % tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiastest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevus-ja finantspoliitikat.

Investeeringud tütarettevõtetesse kajastatud soetusmaksumuses. Tütarettevõtete poolt makstud dividendid kajastatakse sel hetkel, kui Emaettevõttel tekib õigus neile dividendidele finantstuluna ning nõudena tütarettevõtete vastu.

### Nõuded ja ettemaksud

Nõuete ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus tagasimaksed ning vajadusel tehtavad allahindlused). Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegade mittekinnipidamine. Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, hinnatakse väärtuse langust kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma on vahe nende nõuete bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahel, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes mitmesuguste tegevuskuludena. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

### Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude

soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varude tootmiskulutused sisaldavad nii otseselt toodetega seotud kulutusi (tooraine ja materjalide ning pakkematerjali maksumus, lõpetamata toodangu ladustamisega seotud vältimatud kulutused, tööliste palgad) kui ka proportsionaalset osa tootmise üldkuludest (tootmishoonete ja -seadmete amortisatsioon, remondikulu, tootmisega seotud juhtkonna palgad).

#### Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varude ja materjalide kulusse kandmine toimub nende soetusmaksumuses. Varude ja valmistoodangu jääkide hindamisel on lähtutud varude arvestuspõhimõtetest vastavalt RTJ-4-le. Varude kuludesse kandmisel kasutatakse kaalutud keskmise hindamise meetodit. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus leitakse, arvates tavapärase äritegevuses kasutatavast hinnangulisest müügihinnast maha hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügi valmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

#### Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna kajastatakse kinnisvaraobjekte (maa, hoone), mida ettevõtte hoiab (kas omanikuna või kapitalirendi tingimustel rendituna) renditulu teenimise või turuväärtuse kasvu eesmärgil ja mida ei kasutata enda majandustegevuses.

Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid tehingutasusid (s.o notaritasud, riigilõivud, nõustajatele makstud tasud ja muud kulutused, ilma milleta ei oleks ostutehing tõenäoliselt aset leidnud). Edasi kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused väärtuse langusest.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale kinnisvarainvesteeringu objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeest. Juhul kui kinnisvarainvesteeringu objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid. Ettevõtte kinnisvarainvesteeringutele rakendatav amortisatsiooni-määrade vahemik on 0-10% aastas.

Hilisemad kulutused lisatakse kinnisvarainvesteeringu soetusmaksumusele juhul, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab seoses kulutustega tulevikus majanduslikku kasu ning kulutuste soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Muud hilisemad kulutused (näiteks remont, hooldus) kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Juhul, kui kinnisvarainvesteeringu objektile vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele ning asendatava komponendi jääkmaksumus kantakse bilansist maha. Kinnisvarainvesteeringu kajastamine bilansis lõpetatakse objekti võõrandamise või kasutusest eemaldamise korral, kui varast ei teki eeldatavasti tulevast majanduslikku kasu. Kinnisvarainvesteeringu kajastamise lõpetamisest tekkinud kasum või kahjum kajastatakse lõpetamise perioodi kasumiaruandes muude äritulude või muude ärikulude real.

Kui kinnisvaraobjekti kasutamise eesmärk muutub, klassifitseeritakse vara bilansis ümber. Alates muutuse toimumise kuupäevast rakendatakse objekti suhtes selle vararühma arvestuspõhimõtteid, kuhu objekt on üle kantud.

#### Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja soetamisega otseselt seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast.

Maad ei amortiseerita.

#### Põhivarade arvelevõtmise alampiir 800

#### Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

| Põhivara grupi nimi      | Kasulik eluiga |
|--------------------------|----------------|
| Ehitised                 | 20-50          |
| Transpordivahendid       | 6-10           |
| Arvutid ja süsteemid     | 4-10           |
| Masinaid ja seadmed      | 5-20           |
| Muu materiaalne põhivara | 3-10           |

#### Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirent võetakse arvele vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdiseväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi

tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

### Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (v.a edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustused ning negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid, mida kajastatakse nende õiglasest väärtusest).

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtusest (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul aruandekuupäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus aruandekuupäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

### Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustusi, mis on avaldunud enne aruandekuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad. Eraldiste kajastamisel bilansis lähtutakse juhtkonna või sõltumatute ekspertide hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldised võetakse arvele siis, kui ettevõtte on kehtiv kohustus (juriidiline või tegevusest tulenev), mis tuleneb aruandekuupäevaks toimunud sündmustest, kui on tõenäoline, et kohustuse täitmine nõuab ettevõttelt ressurssidest loobumist ning kui kohustuse maksumust saab usaldusväärselt määrata.

### Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtusest, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

### Kulud

Aruande perioodi tuludest arvatakse maha nende samade tulude tekkega seotud kulud. Väljaminekuid, millele vastavad tulud tekivad mingil muul perioodil, kajastatakse kuludena samal perioodil, mil tekivad nendega seotud tulud.

### Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates 01.01.2015.a. on dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks 20/80. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisas.

### Seotud osapooled

ERA Valduse AS aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- omanikke (emaettevõtja ning emaettevõtjat kontrollivad või selle üle olulist mõju omavad isikud);
- tegev- ja kõrgemat juhtkonda;
- eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid

Aruandekuupäevajärgsed sündmused:

Pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega.

Korrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on sündmus, mis kinnitab aruandekuupäeval eksisteerinud asjaolusid ning selle mõju on kajastatud lõppenud aasta bilansis ja kasumiaruandes.

Mittekorregeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on selline sündmus, mis ei anna tunnistust aruandekuupäeval eksisteerinud asjaoludest ning tavaliselt ei kajastata selle mõju lõppenud aasta bilansis ja kasumiaruandes; need on avaldatud lisades.

## Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

|                                    | 31.12.2017       | Jaotus järeljäänud tähtaja järgi |                     |                | Lisa nr |
|------------------------------------|------------------|----------------------------------|---------------------|----------------|---------|
|                                    |                  | 12 kuu jooksul                   | 1 - 5 aasta jooksul | üle 5 aasta    |         |
| Nõuded ostjate vastu               | 1 078 935        | 1 078 935                        | 0                   | 0              |         |
| Ostjatelt laekumata arved          | 1 078 935        | 1 078 935                        | 0                   | 0              |         |
| Maksude ettemaksed ja tagasinõuded | 12 606           | 12 606                           | 0                   | 0              | 4       |
| Muud nõuded                        | 299 968          | 4 135                            | 825                 | 295 008        |         |
| Laenunõuded                        | 299 968          | 4 135                            | 825                 | 295 008        | 7       |
| Ettemaksed                         | 6 224            | 6 224                            | 0                   | 0              |         |
| Tulevaste perioodide kulud         | 6 224            | 6 224                            | 0                   | 0              |         |
| Muud nõuded                        | 229              | 229                              | 0                   | 0              |         |
| <b>Kokku nõuded ja ettemaksed</b>  | <b>1 397 962</b> | <b>1 102 129</b>                 | <b>825</b>          | <b>295 008</b> |         |
|                                    |                  |                                  |                     |                |         |
|                                    | 31.12.2016       | Jaotus järeljäänud tähtaja järgi |                     |                | Lisa nr |
|                                    |                  | 12 kuu jooksul                   | 1 - 5 aasta jooksul | üle 5 aasta    |         |
| Nõuded ostjate vastu               | 198 049          | 198 049                          | 0                   | 0              |         |
| Ostjatelt laekumata arved          | 198 053          | 198 053                          | 0                   | 0              |         |
| Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded    | -4               | -4                               | 0                   | 0              |         |
| Nõuded seotud osapoolte vastu      | 571 345          | 571 345                          | 0                   | 0              |         |
| Maksude ettemaksed ja tagasinõuded | 2 729            | 2 729                            | 0                   | 0              | 4       |
| Muud nõuded                        | 294 799          | 0                                | 0                   | 294 799        |         |
| Laenunõuded                        | 294 799          | 0                                | 0                   | 294 799        | 7       |
| Ettemaksed                         | 5 055            | 5 055                            | 0                   | 0              |         |
| Tulevaste perioodide kulud         | 5 055            | 5 055                            | 0                   | 0              |         |
| Muud nõuded                        | 511              | 511                              | 0                   | 0              |         |
| <b>Kokku nõuded ja ettemaksed</b>  | <b>1 072 488</b> | <b>777 689</b>                   | <b>0</b>            | <b>294 799</b> |         |

## Lisa 3 Varud

(eurodes)

|                        | 31.12.2017 | 31.12.2016 |
|------------------------|------------|------------|
| Tooraine ja materjal   | 45 745     | 50 716     |
| Valmistoodang          | 363 816    | 341 291    |
| Ettemaksed varude eest | 0          | 1 140      |
| Kokku varud            | 409 561    | 393 147    |

## Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

|                                               | 31.12.2017    |               | 31.12.2016   |               |
|-----------------------------------------------|---------------|---------------|--------------|---------------|
|                                               | Ettemaks      | Maksuvõlg     | Ettemaks     | Maksuvõlg     |
| Käibemaks                                     | 12 606        | 0             | 2 729        | 0             |
| Üksikisiku tulumaks                           | 0             | 10 479        | 0            | 9 835         |
| Sotsiaalmaks                                  | 0             | 19 590        | 0            | 18 040        |
| Kohustuslik kogumispension                    | 0             | 717           | 0            | 763           |
| Töötuskindlustusmaksed                        | 0             | 1 167         | 0            | 1 225         |
| Maamaks                                       | 0             | 0             | 0            | 363           |
| Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad         | 0             | 482           | 0            | 0             |
| <b>Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad</b> | <b>12 606</b> | <b>32 435</b> | <b>2 729</b> | <b>30 226</b> |

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahvi. Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

Ettemaksed lisa 2, maksuvõlad lisa 13.

## Lisa 5 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad

(eurodes)

| Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon |                        |            |                |                 |            |
|--------------------------------------------------------|------------------------|------------|----------------|-----------------|------------|
| Tütarettevõtja registrikood                            | Tütarettevõtja nimetus | Asukohamaa | Põhitegevusala | Osalus määr (%) |            |
|                                                        |                        |            |                | 31.12.2016      | 31.12.2017 |
| 10553533                                               | ERA TURVAS OÜ          | Eesti      | turbatootmine  | 100             | 100        |

| Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon:             |              |              |
|-----------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| Tütarettevõtja nimetus                                                | 31.12.2016   | 31.12.2017   |
| ERA TURVAS OÜ                                                         | 2 556        | 2 556        |
| <b>Kokku tütarettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus</b> | <b>2 556</b> | <b>2 556</b> |

## Lisa 6 Pikaajalised finantsinvesteeringud

(eurodes)

|            | Kokku           |         |
|------------|-----------------|---------|
|            | Aktsiad ja osad |         |
| 31.12.2015 | 494 000         | 494 000 |
| 31.12.2016 | 494 000         | 494 000 |

  

|            | Kokku           |         |
|------------|-----------------|---------|
|            | Aktsiad ja osad |         |
| 31.12.2016 | 494 000         | 494 000 |
| 31.12.2017 | 494 000         | 494 000 |

Muude pika-ajaliste investeeringutena kajastuvad ettevõttele kuuluvad AS Kraveri aktsiad soetusmaksumusega 494 000 eurot, mis moodustab 10% AS Kraveri aktsiakapitalist.

## Lisa 7 Muud nõuded

(eurodes)

|                          | 31.12.2017     | Jaotus järelejäänud tähtaja järgi |                     |                | Intressimäär | Alusvaluuta | Lõpptähtaeg |
|--------------------------|----------------|-----------------------------------|---------------------|----------------|--------------|-------------|-------------|
|                          |                | 12 kuu jooksul                    | 1 - 5 aasta jooksul | üle 5 aasta    |              |             |             |
| Laenunõuded              | 299 968        | 4 135                             | 825                 | 295 008        |              |             |             |
| Laen tütarettevõttele    | 295 008        | 0                                 | 0                   | 295 008        | 0,5%         | EUR         | 12.2024     |
| Laenud töötajale         | 4 160          | 3 335                             | 825                 | 0              | 2%           | EUR         | 03.2019     |
| Laen töötajale           | 800            | 800                               | 0                   | 0              | 2%           | EUR         | 03.2018     |
| <b>Kokku muud nõuded</b> | <b>299 968</b> | <b>4 135</b>                      | <b>825</b>          | <b>295 008</b> |              |             |             |

  

|                          | 31.12.2016     | Jaotus järelejäänud tähtaja järgi |                     |                | Intressimäär | Alusvaluuta | Lõpptähtaeg |
|--------------------------|----------------|-----------------------------------|---------------------|----------------|--------------|-------------|-------------|
|                          |                | 12 kuu jooksul                    | 1 - 5 aasta jooksul | üle 5 aasta    |              |             |             |
| Laenunõuded              | 294 799        | 0                                 | 0                   | 294 799        |              |             |             |
| Laen tütarettevõttele    | 294 799        | 0                                 | 0                   | 294 799        | 0,5%         | EUR         | 12.2024     |
| <b>Kokku muud nõuded</b> | <b>294 799</b> | <b>0</b>                          | <b>0</b>            | <b>294 799</b> |              |             |             |

## Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

| Soetusmaksumuse meetod |        |        |
|------------------------|--------|--------|
|                        |        | Kokku  |
|                        | Maa    |        |
| <b>31.12.2015</b>      |        |        |
| Soetusmaksumus         | 58 446 | 58 446 |
| <b>Jääkmaksumus</b>    | 58 446 | 58 446 |
|                        |        |        |
|                        |        |        |
| <b>31.12.2016</b>      |        |        |
| Soetusmaksumus         | 58 446 | 58 446 |
| <b>Jääkmaksumus</b>    | 58 446 | 58 446 |
|                        |        |        |
|                        |        |        |
| <b>31.12.2017</b>      |        |        |
| Soetusmaksumus         | 58 446 | 58 446 |
| <b>Jääkmaksumus</b>    | 58 446 | 58 446 |

|                                                 | 2017 | 2016 |
|-------------------------------------------------|------|------|
| Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud | 275  | 275  |

## Lisa 9 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

|                                      |        |          |                      |                            |                         |                    |                             |                                    | Kokku      |
|--------------------------------------|--------|----------|----------------------|----------------------------|-------------------------|--------------------|-----------------------------|------------------------------------|------------|
|                                      | Maa    | Ehitised |                      |                            |                         | Masinad ja seadmed | Muud materiaalsed põhivarad | Lõpetamata projektid ja ettemaksed |            |
|                                      |        |          | Transpordi- vahendid | Arvutid ja arvutisüsteemid | Muud masinad ja seadmed |                    |                             |                                    |            |
| 31.12.2015                           |        |          |                      |                            |                         |                    |                             |                                    |            |
| Soetusmaksumus                       | 22 850 | 354 176  | 97 248               | 3 783                      | 1 290 505               | 1 391 536          | 214 904                     | 131 802                            | 2 115 268  |
| Akumuleeritud kulum                  | 0      | -151 897 | -64 804              | -3 406                     | -862 979                | -931 189           | -20 526                     | 0                                  | -1 103 612 |
| Jääkmaksumus                         | 22 850 | 202 279  | 32 444               | 377                        | 427 526                 | 460 347            | 194 378                     | 131 802                            | 1 011 656  |
|                                      |        |          |                      |                            |                         |                    |                             |                                    |            |
| Ostud ja parendused                  | 0      | 0        | 1 756                | 0                          | 122 686                 | 124 442            | 0                           | 49 955                             | 174 397    |
| Amortisatsioonikulu                  | 0      | -12 539  | -11 413              | -151                       | -85 034                 | -96 598            | -16 387                     | 0                                  | -125 524   |
| Allahindlused väärtuse languse tõttu | 0      | -1       | 0                    | 614                        | -1                      | 613                | 0                           | 0                                  | 612        |
| Müügid                               | 0      | 0        | 0                    | 0                          | 0                       | 0                  | 0                           | -17 877                            | -17 877    |
| Ümberliigitamised                    | 0      | 1        | 1                    | -614                       | 51 139                  | 50 526             | 1                           | -51 140                            | -612       |
| Muud muutused                        | 0      | 0        | 0                    | 0                          | 0                       | 0                  | 0                           | -7 385                             | -7 385     |
|                                      |        |          |                      |                            |                         |                    |                             |                                    |            |
| 31.12.2016                           |        |          |                      |                            |                         |                    |                             |                                    |            |
| Soetusmaksumus                       | 22 850 | 354 177  | 99 005               | 3 169                      | 1 464 330               | 1 566 504          | 214 905                     | 105 355                            | 2 263 791  |
| Akumuleeritud kulum                  | 0      | -164 437 | -76 217              | -2 943                     | -948 014                | -1 027 174         | -36 913                     | 0                                  | -1 228 524 |
| Jääkmaksumus                         | 22 850 | 189 740  | 22 788               | 226                        | 516 316                 | 539 330            | 177 992                     | 105 355                            | 1 035 267  |
|                                      |        |          |                      |                            |                         |                    |                             |                                    |            |
| Ostud ja parendused                  | 0      | 0        | 8 848                | 0                          | 21 442                  | 30 290             | 0                           | 83 593                             | 113 883    |
| Amortisatsioonikulu                  | 0      | -11 907  | -11 971              | -151                       | -87 521                 | -99 643            | -16 365                     | 0                                  | -127 915   |
| Allahindlused väärtuse languse tõttu | 0      | 0        | 295                  | 0                          | 23 532                  | 23 827             | 0                           | 0                                  | 23 827     |
| Müügid                               | 0      | 0        | -8 848               | 0                          | -23 532                 | -32 380            | 0                           | 0                                  | -32 380    |
| Ümberliigitamised                    | 0      | 5 720    | 0                    | 0                          | 43 928                  | 43 928             | 0                           | -49 649                            | -1         |
|                                      |        |          |                      |                            |                         |                    |                             |                                    |            |
| 31.12.2017                           |        |          |                      |                            |                         |                    |                             |                                    |            |
| Soetusmaksumus                       | 22 850 | 359 897  | 99 005               | 3 169                      | 1 506 168               | 1 608 342          | 214 905                     | 139 299                            | 2 345 293  |
| Akumuleeritud kulum                  | 0      | -176 344 | -87 893              | -3 094                     | -1 012 003              | -1 102 990         | -53 278                     | 0                                  | -1 332 612 |
| Jääkmaksumus                         | 22 850 | 183 553  | 11 112               | 75                         | 494 165                 | 505 352            | 161 627                     | 139 299                            | 1 012 681  |

### Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

|                                    | 2017          | 2016          |
|------------------------------------|---------------|---------------|
| Masinad ja seadmed                 | 17 417        | 0             |
| Transpordi- vahendid               | 17 417        | 0             |
| Lõpetamata projektid ja ettemaksed | 0             | 17 877        |
| Lõpetamata projektid               | 0             | 17 877        |
| <b>Kokku</b>                       | <b>17 417</b> | <b>17 877</b> |

## Lisa 10 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

|                     | Arvutitarkvara | Kokku |
|---------------------|----------------|-------|
| <b>31.12.2015</b>   |                |       |
| Soetusmaksumus      | 4 537          | 4 537 |
| Akumuleeritud kulum | -19            | -19   |
| <b>Jääkmaksumus</b> | 4 518          | 4 518 |
|                     |                |       |
| Ostud ja parendused | 226            | 226   |
| Amortisatsioonikulu | -232           | -232  |
|                     |                |       |
| <b>31.12.2016</b>   |                |       |
| Soetusmaksumus      | 4 763          | 4 763 |
| Akumuleeritud kulum | -251           | -251  |
| <b>Jääkmaksumus</b> | 4 512          | 4 512 |
|                     |                |       |
| Ostud ja parendused | 80             | 80    |
| Amortisatsioonikulu | -242           | -242  |
|                     |                |       |
| <b>31.12.2017</b>   |                |       |
| Soetusmaksumus      | 4 843          | 4 843 |
| Akumuleeritud kulum | -493           | -493  |
| <b>Jääkmaksumus</b> | 4 350          | 4 350 |

## Lisa 11 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

|                                      | 31.12.2017 | Jaotus järelejäänud tähtaja järgi |                     | Intressimäär       | Alusvaluuta | Lõpptähtaeg |
|--------------------------------------|------------|-----------------------------------|---------------------|--------------------|-------------|-------------|
|                                      |            | 12 kuu jooksul                    | 1 - 5 aasta jooksul |                    |             |             |
| AS SEB Liising                       | 117 816    | 67 596                            | 50 220              | 1,63-1,85%+euribor | EUR         | 2018-2021   |
| <b>Kapitalirendikohustised kokku</b> | 117 816    | 67 596                            | 50 220              |                    |             |             |
|                                      |            |                                   |                     |                    |             |             |
|                                      | 31.12.2016 | Jaotus järelejäänud tähtaja järgi |                     | Intressimäär       | Alusvaluuta | Lõpptähtaeg |
|                                      |            | 12 kuu jooksul                    | 1 - 5 aasta jooksul |                    |             |             |
| AS SEB Liising                       | 167 285    | 49 469                            | 117 816             | 1,71-1,88%+euribor | EUR         | 2018-2021   |
| <b>Kapitalirendikohustised kokku</b> | 167 285    | 49 469                            | 117 816             |                    |             |             |

| Renditud varade bilansiline jääkmaksumus |                |                |
|------------------------------------------|----------------|----------------|
|                                          | 31.12.2017     | 31.12.2016     |
| Masinad ja seadmed                       | 220 174        | 256 355        |
| <b>Kokku</b>                             | <b>220 174</b> | <b>256 355</b> |

## Lisa 12 Laenukohustised

(eurodes)

|                                      | 31.12.2017     | Jaotus järelejäänud tähtaja järgi |                     |             | Intressimäär | Alusvaluuta | Lõpptähtaeg | Lisa nr   |
|--------------------------------------|----------------|-----------------------------------|---------------------|-------------|--------------|-------------|-------------|-----------|
|                                      |                | 12 kuu jooksul                    | 1 - 5 aasta jooksul | üle 5 aasta |              |             |             |           |
| Pikaajalised laenud                  |                |                                   |                     |             |              |             |             |           |
| Investeeringislaen                   | 17 642         | 17 642                            | 0                   |             | 2,79%        | EUR         | 03.2018     |           |
| <b>Pikaajalised laenud kokku</b>     | <b>17 642</b>  | <b>17 642</b>                     |                     |             |              |             |             |           |
| <b>Kapitalirendikohustised kokku</b> | <b>117 816</b> | <b>67 596</b>                     | <b>50 220</b>       |             |              |             |             | <b>11</b> |
| <b>Laenukohustised kokku</b>         | <b>135 458</b> | <b>85 238</b>                     | <b>50 220</b>       |             |              |             |             |           |
|                                      |                |                                   |                     |             |              |             |             |           |
|                                      | 31.12.2016     | Jaotus järelejäänud tähtaja järgi |                     |             | Intressimäär | Alusvaluuta | Lõpptähtaeg | Lisa nr   |
|                                      |                | 12 kuu jooksul                    | 1 - 5 aasta jooksul | üle 5 aasta |              |             |             |           |
| Pikaajalised laenud                  |                |                                   |                     |             |              |             |             |           |
| Investeeringislaen                   | 88 213         | 70 571                            | 17 642              |             | 2,79%        | EUR         | 03.2018     |           |
| <b>Pikaajalised laenud kokku</b>     | <b>88 213</b>  | <b>70 571</b>                     | <b>17 642</b>       |             |              |             |             |           |
| <b>Kapitalirendikohustised kokku</b> | <b>167 285</b> | <b>49 469</b>                     | <b>117 816</b>      |             |              |             |             | <b>11</b> |
| <b>Laenukohustised kokku</b>         | <b>255 498</b> | <b>120 040</b>                    | <b>135 458</b>      |             |              |             |             |           |

| Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus |                  |                  |
|-------------------------------------------------------|------------------|------------------|
|                                                       | 31.12.2017       | 31.12.2016       |
| Maa                                                   | 4 757            | 4 757            |
| Ehitised                                              | 120 733          | 117 762          |
| Muud materiaalsed põhivarad                           | 58 446           | 58 446           |
| Muud varad                                            | 1 612 439        | 1 210 610        |
| <b>Kokku</b>                                          | <b>1 796 375</b> | <b>1 391 575</b> |

## Lisa 13 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

|                                  | 31.12.2017     | 12 kuu jooksul | Lisa nr |
|----------------------------------|----------------|----------------|---------|
| Võlad tarnijatele                | 90 995         | 90 995         |         |
| Võlad töövõtjatele               | 34 679         | 34 679         | 14      |
| Maksuvõlad                       | 32 435         | 32 435         | 4       |
| Muud võlad                       | 71             | 71             |         |
| <b>Kokku võlad ja ettemaksed</b> | <b>158 180</b> | <b>158 180</b> |         |

  

|                                  | 31.12.2016     | 12 kuu jooksul | Lisa nr |
|----------------------------------|----------------|----------------|---------|
| Võlad tarnijatele                | 54 790         | 54 790         |         |
| Võlad töövõtjatele               | 36 332         | 36 332         | 14      |
| Maksuvõlad                       | 30 226         | 30 226         | 4       |
| Muud võlad                       | 167            | 167            |         |
| <b>Kokku võlad ja ettemaksed</b> | <b>121 515</b> | <b>121 515</b> |         |

## Lisa 14 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

|                                 | 31.12.2017    | 31.12.2016    |
|---------------------------------|---------------|---------------|
| Töötasude kohustis              | 16 371        | 16 060        |
| Puhkusetasude kohustis          | 18 308        | 20 272        |
| <b>Kokku võlad töövõtjatele</b> | <b>34 679</b> | <b>36 332</b> |

## Lisa 15 Eraldised

(eurodes)

|                        | 31.12.2015     | Kasutamine     | 31.12.2016     |
|------------------------|----------------|----------------|----------------|
| <b>Kokku eraldised</b> | <b>199 300</b> | <b>-17 412</b> | <b>181 888</b> |

  

|                        | 31.12.2016     | Kasutamine | 31.12.2017     |
|------------------------|----------------|------------|----------------|
| <b>Kokku eraldised</b> | <b>181 888</b> | <b>0</b>   | <b>181 888</b> |

Turba kaevanduse korrastamiskohustuse katteks moodustatud eraldis (422,53 ha), mis realiseerub osaliselt 2026 (118,40 ha) ja osaliselt 2028 (304,13 ha)

## Lisa 16 Aktsiakapital

(eurodes)

|                      | 31.12.2017 | 31.12.2016 |
|----------------------|------------|------------|
| Aktsiakapital        | 57 510     | 57 510     |
| Aktsiate arv (tk)    | 900        | 900        |
| Aktsiate nimiväärtus | 63.90      | 63.90      |

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2017.a. 2 914 335 EUR (2016.a. 2 451 701 EUR).

Dividendide väljamaksmisel omanikele alates 01.jaanuar 2015 kaasneb tulumaksu kulu 20/80 netodividendina väljamakstavalt summal.

Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa on 582 867 EUR (2016 .a. 490 340 EUR), mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendideks, seega netodividendidena oleks võimalik välja maksta 2 331 468 EUR (2016.a. 1 961 361 EUR).

## Lisa 17 Müügitulu

(eurodes)

|                                                   | 2017             | 2016             |
|---------------------------------------------------|------------------|------------------|
| Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes       |                  |                  |
| Müük Euroopa Liidu riikidele                      |                  |                  |
| Eesti                                             | 718 540          | 880 149          |
| Belgia                                            | 524 578          | 799 974          |
| Hispaania                                         | 519 677          | 179 835          |
| Läti                                              | 0                | 541              |
| Itaalia                                           | 3 288            | 3 585            |
| Prantsusmaa                                       | 4 036            | 0                |
| Portugal                                          | 3 107            | 0                |
| <b>Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku</b>        | <b>1 773 226</b> | <b>1 864 084</b> |
| Müük väljapoole Euroopa Liidu riike               |                  |                  |
| Ameerika Ühendriigid                              | 206 400          | 68 800           |
| Kanada                                            | 100 170          | 83 475           |
| <b>Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku</b> | <b>306 570</b>   | <b>152 275</b>   |
| <b>Kokku müügitulu</b>                            | <b>2 079 796</b> | <b>2 016 359</b> |
| Müügitulu tegevusalade lõikes                     |                  |                  |
| Freesturba müük                                   | 2 030 089        | 1 958 163        |
| Ostetud kaupade müük                              | 10 079           | 12 913           |
| Teenuste müük                                     | 7 562            | 1 579            |
| Muu müük                                          | 114              | 4 392            |
| Tootmismasinate rent                              | 31 952           | 39 312           |
| <b>Kokku müügitulu</b>                            | <b>2 079 796</b> | <b>2 016 359</b> |

## Lisa 18 Muud äritulud

(eurodes)

|                                         | 2017          | 2016       |
|-----------------------------------------|---------------|------------|
| Kasum materiaaalsete põhivarade müügist | 8 863         | 0          |
| Trahhvid, viivised ja hüvitised         | 1 300         | 0          |
| Töötajale antud laenu intress           | 28            | 22         |
| Muud                                    | 7             | 123        |
| <b>Kokku muud äritulud</b>              | <b>10 198</b> | <b>145</b> |

## Lisa 19 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(eurodes)

|                                                  | 2017           | 2016           |
|--------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Tooraine ja materjal                             | 215 468        | 258 300        |
| Müügi eesmärgil ostetud kaubad                   | 6 937          | 12 218         |
| Transpordikulud                                  | 499 745        | 334 919        |
| Tootmissõidukite kütus ja hooldus                | 146 763        | 137 823        |
| Sadamakulud                                      | 94 640         | 136 158        |
| <b>Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused</b> | <b>963 553</b> | <b>879 418</b> |

## Lisa 20 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

|                                        | 2017           | 2016           |
|----------------------------------------|----------------|----------------|
| Maarent                                | 4 266          | 4 266          |
| Üür ja rent                            | 14 357         | 7 631          |
| <b>Energia</b>                         | <b>7 678</b>   | <b>8 060</b>   |
| Elektrienergia                         | 7 678          | 8 060          |
| Mitmesugused bürookulud                | 3 617          | 2 907          |
| Lähetuskulud                           | 902            | 3 942          |
| Koolituskulud                          | 822            | 3 665          |
| Riiklikud ja kohalikud maksud          | 22 869         | 25 622         |
| Sõidukite kütus ja hoolduskulud        | 24 930         | 23 019         |
| Kasutusrent koos intressiga            | 14 909         | 6 721          |
| Hoonete majandamiskulud                | 8 629          | 14 022         |
| Väikeinventaar                         | 2 889          | 4 482          |
| Kindlustused                           | 8 854          | 8 482          |
| Audit jm. juriidilised teenused        | 3 706          | 2 603          |
| Reklaamikulu                           | 2 955          | 162            |
| Muud                                   | 2 485          | 1 073          |
| <b>Kokku mitmesugused tegevuskulud</b> | <b>123 868</b> | <b>116 657</b> |

## Lisa 21 Tööjõukulud

(eurodes)

|                                                      | 2017           | 2016           |
|------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Palgakulu                                            | 342 777        | 327 622        |
| Sotsiaalmaksud                                       | 111 682        | 102 941        |
| <b>Kokku tööjõukulud</b>                             | <b>454 459</b> | <b>430 563</b> |
| Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale       | 24             | 26             |
| Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:      |                |                |
| Töölepingu alusel töötav isik                        | 23             | 25             |
| Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige | 1              | 1              |

## Lisa 22 Muud ärikulud

(eurodes)

|                                | 2017         | 2016         |
|--------------------------------|--------------|--------------|
| Trahvid, viivised ja hüvitised | 0            | 8            |
| Liikmemaksud                   | 1 460        | 1 160        |
| <b>Kokku muud ärikulud</b>     | <b>1 460</b> | <b>1 168</b> |

## Lisa 23 Intressikulud

(eurodes)

|                              | 2017         | 2016         |
|------------------------------|--------------|--------------|
| Intressikulu laenudelt       | 1 585        | 4 611        |
| Intressikulu kapitalirendilt | 2 619        | 2 922        |
| <b>Kokku intressikulud</b>   | <b>4 204</b> | <b>7 533</b> |

## Lisa 24 Muud finantstulud ja -kulud

(eurodes)

|                                          | 2017          | 2016          |
|------------------------------------------|---------------|---------------|
| Muud finantstulud ja -kulud              | -1 340        | -4 123        |
| <b>Kokku muud finantstulud ja -kulud</b> | <b>-1 340</b> | <b>-4 123</b> |

## Lisa 25 Seotud osapooled

(eurodes)

|                                                              |                    |
|--------------------------------------------------------------|--------------------|
| Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus                     | Kalloveen Eesti OÜ |
| Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud | Eesti              |
| Kontserni nimetus, millesse kuulub emaettevõtja              | Kalloveen B.V.B.A  |
| Riik, kus kontserni emaettevõtja on registreeritud           | Belgia             |

**Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes**

|                                                          | 31.12.2017 |            | 31.12.2016 |            |
|----------------------------------------------------------|------------|------------|------------|------------|
|                                                          | Nõuded     | Kohustised | Nõuded     | Kohustised |
| Emaettevõtja                                             | 349 465    | 0          | 210 797    | 0          |
| Tütarettevõtjad                                          | 583 674    | 0          | 543 660    | 0          |
| Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad | 155 389    | 0          | 111 687    | 0          |

| 2017            | Antud laenud | Antud laenude tagasimaksed | Intressimäär | Alusvaluuta | Lõpptähtaeg |
|-----------------|--------------|----------------------------|--------------|-------------|-------------|
| Tütarettevõtjad |              |                            |              |             |             |
| ERA TURVAS OÜ   | 7 600        | 7 391                      | 0,5%         | EUR         | 12.2024     |

| 2016            | Antud laenud | Antud laenude tagasimaksed | Intressimäär | Alusvaluuta | Lõpptähtaeg |
|-----------------|--------------|----------------------------|--------------|-------------|-------------|
| Tütarettevõtjad |              |                            |              |             |             |
| ERA TURVAS OÜ   | 16 900       | 0                          | 0,5%         | EUR         | 12.2024     |

**Ostud ja müügid**

|                                                          | 2017   |         | 2016   |         |
|----------------------------------------------------------|--------|---------|--------|---------|
|                                                          | Ostud  | Müügid  | Ostud  | Müügid  |
| Emaettevõtja                                             | 0      | 658 383 | 0      | 803 450 |
| Tütarettevõtjad                                          | 15 456 | 43 028  | 73 380 | 69 523  |
| Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad | 22 874 | 529 090 | 6 518  | 801 234 |

| Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused |        |        |
|-------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
|                                                                               | 2017   | 2016   |
| Arvestatud tasu                                                               | 40 243 | 35 974 |

# Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 14.03.2018

**ERA Valduse Aktsiaselts (registrikood: 10218875) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:**

| Allkirjastaja nimi | Allkirjastaja roll | Allkirja andmise aeg |
|--------------------|--------------------|----------------------|
| ALLAR PEEK         | Juhatuse liige     | 14.03.2018           |

## SÖLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

ERA Valduse AS aktsionäridele

### Arvamus

Oleme auditeerinud ERA Valduse AS (edaspidi ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2017 ning kasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2017 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finants tulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

### Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

### Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

### Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

### Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Kersti Soodla

Vandeauditori number 406

Auditiorteenuse OÜ

Auditiorettevõtja tegevusloa number 73

Rotermanni tn 8, Tallinn, Harju maakond, 10111

14.03.2018

## Audiitorite digitaalallkirjad

ERA Valduse Aktsiaselts (registrikood: 10218875) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

| Allkirjastaja nimi | Allkirjastaja roll | Allkirja andmise aeg |
|--------------------|--------------------|----------------------|
| KERSTI SOODLA      | Vandeaudiitor      | 14.03.2018           |

## Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

|                                                                        | 31.12.2017       |
|------------------------------------------------------------------------|------------------|
| Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)                           | 2 451 701        |
| Aruandeaasta kasum (kahjum)                                            | 462 634          |
| <b>Kokku</b>                                                           | <b>2 914 335</b> |
| Jaotamine                                                              |                  |
| Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist) | 2 914 335        |
| <b>Kokku</b>                                                           | <b>2 914 335</b> |

## Kasumi jaotamise otsus

(eurodes)

|                                                                        | 31.12.2017       |
|------------------------------------------------------------------------|------------------|
| Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)                           | 2 451 701        |
| Aruandeaasta kasum (kahjum)                                            | 462 634          |
| <b>Kokku</b>                                                           | <b>2 914 335</b> |
| Jaotamine                                                              |                  |
| Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist) | 2 914 335        |
| <b>Kokku</b>                                                           | <b>2 914 335</b> |

## Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

| Tegevusala                                                                            | EMTAK kood | Müügitulu (EUR) | Müügitulu % | Põhitegevusala |
|---------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------------|-------------|----------------|
| Turba tootmine                                                                        | 08921      | 2030089         | 97.61%      | Jah            |
| Muu mujal liigitamata masinate, seadmete jm materiaalse vara rentimine ja kasutusrent | 77399      | 31952           | 1.54%       | Ei             |
| Muu jaemüük väljaspool kauplusi, kioskeid ja turge                                    | 47991      | 10079           | 0.48%       | Ei             |
| Laadungikäitlus                                                                       | 52241      | 6791            | 0.33%       | Ei             |
| Kaubavedu maanteel                                                                    | 49411      | 771             | 0.04%       | Ei             |
| Sorteeritud materjali taaskasutusele võtmine                                          | 38321      | 114             | 0.01%       | Ei             |

## Sidevahendid

|                   |                    |
|-------------------|--------------------|
| Liik              | Sisu               |
| Telefon           | +372 4821762       |
| Faks              | +372 4821945       |
| Mobiiltelefon     | +372 5074220       |
| E-posti aadress   | info@eravalduse.ee |
| Veebilehe aadress | www.eravalduse.ee  |